

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
047/18	Formannskapet	PS	14.06.2018
044/18	Kommunestyret	PS	21.06.2018

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Rolf-Henning Myrmel	FA - M73	18/421

Nordhordaland brann og redning

Vedlegg

20170428 Rapport Mulighetsstudie
Felles brannordning - endelig versjon
Omstillingsavtale Alver kommune
SAMARBEIDSAVTALE NHBR ferdig versjon

Framlegg til vedtak:

- Austrheim kommune godkjenner brannordning og samarbeidsavtale for etablering av Nordhordland brann og redning.
- Kostnader med samarbeidet blir avklart i samband med økonomiplan og budsjett
- Omstillingsavtale for Alver vert nytta og for Austrheim

Formannskapet - 047/18 - 14.06.2018

FS - behandling:

Rådmannen sitt framlegg vart tilrådd.

FS - vedtak:

Austrheim kommunestyre godkjenner brannordning og samarbeidsavtale for etablering av Nordhordland brann og redning.

- Kostnader med samarbeidet blir avklart i samband med økonomiplan og budsjett
- Omstillingsavtale for Alver vert nytta og for Austrheim

Kommunestyret - 044/18 - 21.06.2018

KS - behandling:

Formannskapet si tilråding vart samrøystes vedteke.

KS - vedtak:

Austrheim kommunestyre godkjenner brannordning og samarbeidsavtale for etablering av Nordhordland brann og redning.

- Kostnader med samarbeidet blir avklart i samband med økonomiplan og budsjett
- Omstillingsavtale for Alver vert nytta og for Austrheim

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Kommunane Lindås, Meland, Modalen, Radøy og Austrheim over fleire år jobba saman med å vurdere beredskapsorganiseringa i regionen. Dette med bakgrunn i nye krav og forventningar til den kommunale brann- og redningstenesten og prosessen med kommunesamanslåing. Desse kommunane er i dag organisert med vertskommunesamarbeid mellom Lindås, Meland og Modalen, medan Radøy og Austrheim har eigne brann- og redningsorganisasjonar.

Det er gjennomført fleire analyser og utgreiingar knytt til eit større regionalt brann- og redningsvesen i Nordhordland. Våren 2017 blei det presentert ein mulighetsstudie for å vurdere etablering av ein felles regional brann- og redningsteneste i Nordhordland. Studien viste at regionen samla sett har høg kompetanse på beredskap, godt og moderne utstyr og mange ressursar å spele på. Dette gjeld både for den enkelte kommune og for industrien på Mongstad. Men basert på det framtidige risikobildet i regionen og nye krav for brann- og redningstenesten, viste studien at desse ressursane og kompetansen kan bli nytta på ein betre måte om ein organiserer brann- og redningstenesta i ei større eining - med felles leiding og større kompetansemiljø. Eit sentralt element i denne vurderinga er krav og forventningar som blir lagt til framtidige brann- og redningstenester. Dette gjeld mellom anna:

- Forslag til ny dimensjoneringsforskrift, som krev at alle brann- og redningsvesen skal ha brannsjef, varabrannsjef og leiar for førebyggjande i heile stillingar. Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) planlegg å legge ut forskrifta på høyring haust 2018 med verknad frå 01.01.2019.
- Førebyggjande forskrift, der brann – og redningstenesta får eit større ansvar for arbeidet med det førebyggjande arbeidet, mellom anna knytt til risikovurderingar og oppfølging av planar basert på definert risiko.
- Utdanningsreform for deltidspersonell, der kravet til utdanning og øving for deltidspersonell blir skjerpa.

- Andre oppgåver som er lagt til brann og redning på grunn av meir ekstremvær og konsekvensar av reformar i politi og helsevesen.

Mulighetsstudien anbefaler at dagens tre beredskapsorganisasjonar i kommunane Lindås, Meland, Modalen, Radøy og Austrheim blir slått saman. Det førebyggjande arbeidet blir vidareført gjennom NGIB og det blir ei samordning av feiartenesta.

Etablering av Nordhordland brann og redning (NHBR)

Basert på anbefalingane frå mulighetsstudien blei det hausten 2017 etablert eit nytt samarbeidsprosjekt mellom dei same kommunane, med mål om konkret etablering av Nordhordland brann og redning. Fase 1 av dette prosjektet er vedtak om ny brannordning og samarbeidsavtale, som er bakgrunn for denne politiske saka. Fase 2 er konkret etablering av ny organisasjon. Målet er at Nordhordland brann og redning er operativ frå 01.01.2019.

Rammer for Nordhordland brann og redning

I framlegg til ny brannordning og samarbeidsavtale er det lagt opp til følgjande hovudelement:

- Namnet for samarbeidet er Nordhordland brann og redning.
- Samarbeidet gjeld for kommunane Lindås, Meland, Radøy, Austrheim, og Modalen. Frå 01.01.2020 blir det kommunane Alver, Austrheim og Modalen.
- Samarbeidet blir organisert som eit vertskommunesamarbeid etter kommunelova §28b, der Lindås kommune er vertskommune (Frå 01.01.2020 er Alver vertskommune).
- Prosessen blir gjennomført som ei verksemdsoverdraging.
- Prosessen med organisering og plassering i roller blir gjennomført i samsvar med omstillingsavtalen for Alver kommune.
- Det er valt same modell for organisering og struktur som vertskommunen (Alver kommune), med brannsjef som tenesteleiar og avdelingsleiarar for operativ avdeling, førebyggjande avdeling og feiar/bustadtilsyn.
- Området blir delt opp i fem brannvern- og beredskapsområder:
  - Hovudbrannstasjon (inntil vidare) plassert i Knarvik-området (Det kan bli endringar ved ny brann-ROS for Mongstad-området)
  - Lokalstasjon plassert på Lindås/Kaland (med felles vaktlag).
  - Lokalstasjon plassert på Mastrevik
  - Lokalstasjon plassert ved Manger sentrum
  - Lokalstasjon plassert på Mo og eit deponi ved Øvre Helland.
- Det brannførebyggjande arbeidet blir vidareført gjennom NGIB som er eit felles samarbeid mellom 9 kommunar i regionen. Dette samarbeidet har eigen avtale.
- Feiartenesta skal samordnast for alle kommunane i Nordhordland brann og redning
- Samarbeidet skal vere dimensjonert for å handtere særskilde risikoobjekt, til dømes industrien på Mongstad.
- Den operative organiseringa er ei samordning av brann- og redningstenesta for dei fem kommunane. Det betyr ei organisering der ein i større grad går frå ei tilkallingsorganisering, til ein meir føreseieleg modell, med større grad av vaktplanar som sikrar at tilstrekkeleg og førehandsdefinert bemanning til ein kvar tid, som då er tilgjengeleg og rykker ut innafør

- lovpålagte krav til innsatstid.
- Ved stasjonane skal det minimum vere tilknytt 16 mann for å sikra nok ressursar som kan møte hendingar.
- Det blir lagt opp til opptrappingsplan for øvingstid frå 40 til 48 timar øving per år innan 2023. Dette gjeld for alt mannskap på alle stasjonar, dette på grunn av auka grad av spesialisering og andre type oppdrag (Eks. PLIVO).
- Samarbeidet inngår felles avtale med IUA (Akutt forureining)
- Kostnadane blir fordelt med 12% fast fordeling, resten etter folketal.
- Den enkelte kommune står for investeringar knytt til stasjonane, stasjonane må vere i samsvar med krav frå Arbeidstilsynet. NHBR leigar arealet av kommunen.
- Bilar og utstyr som kommunane eig skal vere disponibelt for samarbeidet.
- Investering av nye bilar og nytt utstyr blir handtert av samarbeidet.
- Andre kommunar kan søke om deltaking i samarbeidet.

Vurdering

Kommunen har eit generelt og grunnleggjande ansvar for å ta vare på innbyggjarane sin sikkerheit og tryggleik innanfor sitt geografiske område. Etter brann- og eksplosjonsvernloven § 9, 1. ledd skal kommunen sørge for å etablere og drifte brann- og redningsvesen som kan ta vare på førebyggjande og beredskapsmessige oppgåver som lova krev, på en effektiv og sikker måte. Kommunen skal gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse, slik at brann- og redningsvesenet blir best mulig tilpasset de oppgavene det kan bli stilt overfor.

Krav og oppgåver til dei kommunale brann- og redningsvesen har auka dei seinare åra, og det er forventet ytterligere krav som gjer det krevjande å handtere dette for enkeltkommunar. Dette er derfor eit område det er fornuftig å sjå på større samarbeid på tvers av kommunar. Ved å etablere Nordhordland brann og redning får ein bygd opp ein større kompetanseorganisasjon som bidrar til auka beredskap i regionen. Den nye organisasjonen vil støtte krav til leiing, kompetanseutvikling og systemarbeid. Det blir også ein organisasjon som har evne til å handtere større og lengre aksjonar med eigne ressursar.

Sentrale endringar:

Samanlikna med dagens organisering (spesielt for Radøy og Austrheim) er det lagt opp følgjande endringar:

- Felles leiing med heiltidsstillingar for brannsjef, varabrannsjef og leiar for førebyggjande.
- Ny vaktordning med totalt 115 deltidstilsette. Det betyr ei organisering der ein i større grad går frå ei tilkallingsorganisering, til ein meir føreseieleg modell med større grad av vaktplanar som sikrar at tilstrekkeleg og førehandsdefinert bemanning til ein kvar tid. Desse vil vere tilgjengeleg og rykker ut innafor lovpålagte krav til innsatstid.
- Det blir tilsett ein fagleiar for deltidstyrken. Med 115 deltidstilsette er det viktig å ha ein koordinator som kan handtere drifta og oppfølginga av dette mannskapet. I tillegg bli det lagt inn ein ressurs som er ansvarlig for kurs, kompetanseutvikling og systemarbeid. Denne personen skal sikre at heile brann- og redningstenesten har felles system for kvalitetsarbeid, internkontroll, opplæring og planar. Her er det også potensiale for inntekter på ekstern aktivitet.

Ny brann-ROS på Mongstad

Mongstad-området har i dag ein gamal brann-ROS og det er usikkert om den nye organiseringa av NHBR er dimensjonert i samsvar med dagens risikobilde i dette området. NHBR må starte arbeid med ny brann-ROS for Mongstad-området så snart som mulig. Den nye brann-ROS kan få konsekvens for organisering av beredskapen i dette området.

Økonomi

- Det er lagt opp til ein kostnadsmodell med 12% fast fordeling og resten fordelt etter folketal. Fast sum på 12% gir kr 713.300 per kommune i 2019 og ca kr 1.200.000 i 2020 (Etter at Alver er etablert)
- Totalkostnad for samarbeidet i 2019 blir kr 29,7 mill. Kostnaden for desse brannverna i dag er samla sett 28,5 mill. Ekstra kostnad skuldast nye stillingar og ny vaktordning i nytt samarbeid. Kostnadane går i hovudsak til å dekkja løn, auka øvingstid, omprofilering av utstyr og materiell og til kulturbygging/organisasjonsutvikling.

Kostnadsfordeling per kommune:

Fordeling utgifter 2019				
Netto ramme				29 724 033,00
Fast fordeling		12 %		3 566 883,96
Fordeling etter folketall				26 157 149,04
	Folketall	Fast fordeling	Etter folketall	Total fordeling
Austrheim	2884	713 376,79	2 345 174,18	3 058 550,97
Lindås	15751	713 376,79	12 808 196,43	13 521 573,22
Meland	8021	713 376,79	6 522 414,04	7 235 790,83
Radøy	5128	713 376,79	4 169 921,36	4 883 298,15
Modalen	383	713 376,79	311 443,03	1 024 819,83
Sum folketall	32167			

Fordeling utgifter 2020				
Netto ramme				29 724 033,00
Fast fordeling		12 %		3 566 883,96
Fordeling etter folketall				26 157 149,04
	Folketall	Fast fordeling	Etter folketall	Total fordeling
Austrheim	2884	1 188 961,32	2 345 174,18	3 534 135,50
Modalen	383	1 188 961,32	311 443,03	1 500 404,35
Alver	28900	1 188 961,32	23 500 531,83	24 689 493,15
Sum folketall	32167			

Tabellen under viser kva som er budsjettert i 2018 for kvar kommune, samanlikna med kva kostnad det blir per kommune i Nordhordland brann og redning (NHBR) i 2019 og frå 2020. I tillegg er det lagt inn ei kolonne til høgre som viser kostnadar f. eks Radøy, Austrheim og Modalen vil ha eige brannvern frå 2019. Her er det berre lagt inn kostnader for å kunne dekke kravet om heile stillingar. Ny vaktordning og andre funksjonar er ikkje lagt inn.

	2018	2019	2020	Ikkje bli med i samarbeid.
Radøy	4.138.566	4.883.298		5.338.000
Austrheim	2.942.000	3.058.551	3.534.135	4.400.000
Modalen	1.026.402	1.024.820	1.500.404	2.680.554
Lindås	13.481.210	13.521.574		
Meland	6.874.388	7.235.790		
Alver			24.689.493	

Konkrete endringar og konsekvensar for Austrheim kommune

- Austrheim kommune har i dag brannsjef i 18% stilling
- Kommunen har vaktordning for befal og tilkallingsmannskap (21 personar)
- Mannskapet har 20 timar med øving i året.
- Brannvernet har avvik på krav om «rein brannmann».
- På grunn av tid og kapasitet er det mangel på øvingsplanar, planlegging av øvingar, rapportering og oppfølging av myndigheitskrav.
- Austrheim kommune har i 2018 eit budsjett på kr 2.942.000.
- Om Austrheim går inn i Nordhordland brann og redning vil det koste kommunen kr 3.058.550 i 2019 og kr 3.534.135 i 2020.
- Mannskapet blir flytta til Lindås som vertskommune og vidare til Alver kommune.
- Omstillingsavtale for Alver vert nytta og for Austrheim.
- Kommunen har ansvar for å ha ein stasjon i samsvar med krav, det gjeld om ein er med i eit samarbeid eller ikkje.
- Det blir etablert ei ny vaktordning med sjåfør og uttrykingsleiing ved Kaland stasjon. Dei to på Kaland skal vere med i vaktlag både på Mastrevik og Lindås. Dette sikrar leiing og utstyr til skadested innan lovpålagt tid.
- Stasjonsstruktur blir ikkje endra, men ny brann-ROS for Mongstad-området kan gi endring av stasjonsstruktur i dette området. Ein evt. ny struktur skal dekke krav på Mastrevik og Lindås.
- Feiartenesta i Austrheim blir ein del av NH Brann og redning NHBR frå 01.01.2020. (Oppseiing av privat avtale)
- Om Austrheim kommune vel å ha eige brannvern, må ein i første omgang tilføre 1,8 stilling for å stette krav i ny dimensjoneringsforskrift. Det vil gje ein kostnad på kr 4.41 mill per år. I tillegg vil det nye krav til kompetanse, system og utstyr som vil gje ytterligere kostnad.

Konklusjon

Austrheim kommune har /vil få store utfordringar med å stette lovkrav og kvalitetskrav

som gjeld på ei rekkje områder innafor brann, redning, beredskap og førebyggjande arbeid. Forslag til ny dimensjoneringsforskrift set ytterlegare krav til brannvesenet. Varabrannsjef slutter 31.07.18 og Rådmannen ser derfor store fordelar og vinstar med å bli ein del av eit større regionalt brann og redningsvesen allereie frå 01.01.2019. Det nye samarbeidet vil sikre heilskapleg leiing og systemarbeid, det blir ny vaktordning som aukar beredskapen i regionen og på Radøy. Det blir meir øvingstid og fokus på kompetanseutvikling. Dette blir også ein organisasjon som kan handtere større og meir komplekse beredskapssituasjonar. For Austrheim kommune blir det ein kostnadsauke på ca kr 120 000 i 2019 for å vere med i Nordhordland brann og redning med ei ytterlegare auke på kr 480 000 frå 2019 til 2020. Om Austrheim kommune vel å ha eige brannvern, må ein i første omgang tilføre 1,8 stilling for å stette krav i ny dimensjoneringsforskrift. Det vil gje ein kostnad på kr 4.41 mill per år. I tillegg vil det bli nye krav til kompetanse, system og utstyr som vil gje ytterligare kostnad.

Rådmannen rår til at Austrheim kommune godkjenner ny brannordning og samarbeidsavtale for å etablere Nordhordland brann og redning. Kostnader med samarbeidet blir innarbeida i samband med budsjett og økonomiplan.